

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 45.

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, FEBRUARY 23rd, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Izvanrednega zasedanja kongresa ne bo. Kongres gre domov 4. marca

Washington, 21. februarja.—Kongres se bliža koncu s svojim delom. Nobenega izvanrednega zasedanja ne bo, kajti vse glavne zadeve so rešene, in dežela bo imela mir pred kongresom do prihodnjega decembra. Kot se poroča velja sedaj preizkusiti ako se vmes ne pripeti kaj posebnega. Včeraj je bil rešen Muscle Shoals predlog, ki daje predsedniku velike pravice, da odda to podjetje v last privatnim interesom. Ako pa v tekom enega leta se predsednik ne more zediniti z nobeno družbo glede Muscle Shoals, kjer se pridelujejo umetna gnojila, tedaj bo imenovana zvezna komisija, ki bo stvar vodila. Predlog je bil sprejet z 263 glasovi proti 153, toda ker je v predlogu nekaj točk, katerih se predsednik Hoover brani, bo najbrž prepovedal postaviti, in ker v zbornici poslancev ni potrebne dvotretinske večine proti temu vetiranju, bo najbrž ostalo po starem. Tudi v senatu je videti, da bi senatorji radi šli domov in da se boje izvanrednega zasedanja. Tekom petih ur so včeraj odobrili \$1,000,000,000 izdatkov za pošto in zakladniški oddelek, \$445,000,000 za vojaške potrebe in vse izdatke za District of Columbia. Še nikdar ni senatna zbornica tako hitro poslovala. Poslanska zbornica je pa včeraj sprejela novo naselniško postavbo glede deportacije tujcem. Poleg tega je bil sprejet tudi predlog, ki pravi da noben komunist ne more biti pripuščen v Ameriko.

Nagla smrt

Iz Kenmore-Akron, Ohio, se nam poroča, da je umrl naglo smrti dobro poznani Frank Kokelj, star 45 let. En dan prej je še delal v tovarni, kot običajno. Zvečer je prišel domov in veselo prepeval, prihodnji dan zjutraj pa so ga našli mrtvega. Zdravnik je ugotovil, da ga je zadela kap. Raniki Kokelj je bil samski, doma iz Dobrave pri Zatični. Bil je član angleško poslujočega društva Eagles, J. S. K. J. V starem kraju zapuščal sestro in brata in več sorodnikov in prijateljev. Pogreb se je vršil preteklo soboto iz slovenske cerkve v Barbertonu.

Listnica uredništva

Več rojakov nas je vprašalo, kje se nahaja novo poslopje Lakeside bolnice, kjer je vedno mnogo naših rojakov. Do nove Lakeside bolnice pridete, ako vzamete Euclid karo in se ustavite na 110. cesti. Bolnica se nahaja na Adalbert Rd., ki je takoj v bližini 110. ceste.

V bolnico

V Charity bolnico je bil odpeljan rojak Tom Odlazek, 14520 Thames Ave. Mladi mož se nahaja v zelo kritičnem položaju. V bolnico ga je odpeljala Svetkova ambulanca. Prav iskreno želimo, da bi Mr. Odlazek dobro in čimprej okrevale.

Društvo Naša Zvezda

Dramatično društvo Naša Zvezda ima v ponedeljek izvanredno sejo ob 7:30 zvečer. Pozivlje se vse člane in igralce, da se gotovo udeležijo, ker se bo šlo radi igre, ki se bo priredila v dvorani s, Kristine na Bliss Rd. — Predsednik.

* Izdelovalec dežnikov, Henry Pike, je umrl v Philadelphiji, star 102 let.

Policija je mrzlično na delu, da reši uganjko skrivnostnega umora Potterja

Menda zgodovina policije v Clevelandu še ne pozna tako mrzlične delavnosti od strani policije kot jo slednja razvija te dni, da reši zagonečni umor bivšega councilmana Potterja. Kot se poroča velja sedaj preiskava od strani policije že skoraj \$60,000. Detektivji potujejo semintja, avtomobili so noč in dan na razpolago, razne priče prihajajo in odhajajo. Nad 100 mož policijskega oddelka v Clevelandu se peča z rešitvijo dogodka. Včeraj so aretirali J. J. Redlicka, ki je stanoval ob času umora v usodepolni hiši na 880 Parkwood Drive. Priznali so ga kot skrajno važno pričo glede umora. Redlick je bil aretiran že prej, toda se je pritožil na sodniji glede habeas corpus, to je, da ga mora policija izpustiti, ker nima proti njemu dokazov, toda Common Pleas sodnik Walter je v soboto odredel zahtevo Redlicka, nakar je bil takoj aretiran. Bond za Redlicka je bil postavljen na \$25,000, toda pozneje obditi, in določen na 12,000. Redlick je stanoval ob času umora direktno pod stanovanjem, kjer je bil Potter umorjen. Redlick je bivši zločinec. Pred več leti je bil poslan v ječo, ker je neki banki na vzhodni strani mesta, kjer je bil uslužben, odnesel \$5,000. Nadalje je policija aretirala včeraj še tri druge osumljence v Potterjevem slučaju. Medtem pa policija išče ljubico aretirane Hymie Martina, katerega dolžijo umora. Ime ji je Marie Outland Woodfield. Včeraj so aretirali njeno prijateljico, Bernice Stein. Že več ur jo detektivji neprestano izprašujejo. Omenjena Marie, ki je doma iz Akrona, je bila dan po umoru Potterja z Martinom v Pittsburghu, in policija je prepričana, da ji je dosti znanega glede umora, ker je Hymie Martin o takih zadevah namram svojim intimnim prijateljem prav rad govoril, dočim doslej ni še ene besede izdal, dasi ga ima policija v kleščah že štiri dni. Stvar je še vedno zavita v skrivnostno temo.

Srebrna poroka

V soboto, 21. februarja so prijatelji, znanci in sorodniki ljubljene družine Jos. Mišmaš, 1404 E. 53rd St., priredili lepo domačo zabavo in proslavo v počast omenjeni družini, ki je praznovala svojo srebrno poroko. Menda je bilo najlepše darilo prijateljev in sorodnikov družine krasen "sopek," katerega je naredila slovenska cvetličarna Slapnik in Sinovi. Med svežimi vrtnicami in nagelčki se je zibalo 150 pravih srebrnih dolarjev, ki so jih srebrno poročencema podarili prijatelji, sorodniki in znanci. In ob priliki praznovanja se je vršila prav prijetna zabava v domačem krogu. Tudi uredništvo "Ameriške Domovine" pošilja iskrene čestitke k srebrni poroki!

Mr. Banovec ostane

Pravkar smo prejeli iz Washingtona brzojavko, ki nam naznaja, da je bilo Mr. Svetozar Banovec podaljšano bivanje v Zedinjenih državah do 1. avgusta, 1931. Mr. Banovec ima še več koncertov v slovenskih naselbinah po Ameriki na programu.

"Priprave" za predsedniške volitve v letu 1932



Ponesrečen atentat na albanskega kralja. Kraljev pobočnik bil ubit

Dunaj, 21. februarja.

Včeraj se je zvršil na albanskega kralja Zogu atentat, ki se pa ni posrečil. Kralj Zogu se je podal v operno gledališče, in ko je zapuščal gledališče s svojim štabom, sta dva Albanci pričela streljati na kraljevo skupino. Kraljev pobočnik, major Topolaj, je bil smrtno zadet, in tudi dva druga spremljevalca kralja sta bila ranjena. Kralj se ima zahvaliti za svojo rešitve navzočnosti svojega pobočnika. Ko je slednji zagledal napadalce, ki so merili z revolverji proti kralju, je hitro skočil pred kralja in ga ščitil s svojim telesom. Tako je bil pobočnik ubit, kralj pa rešen. Kralj sam je potem pomagal policiji, da je aretirala napadalce, katere so vse prijeli. Atentatorji pripadajo opozicijski stranki Albanije. Na albanskega kralja je bil že leta 1924 narejen napad, pri katerem je kralj Zogu dobil lahko poškodbo. Zgodnje tedne se nahaja na Dunaju pod zdravniško oskrbo. Govorilo se je, da je kralj nevarno bolan, toda diagnoza je dokazala, da je zbolel le, ker preveč kadi.

Ljubezen soproge

Šele septembra lanskega leta se je poročil 25-letni John Clendeman s svojo mlado Albero. Te dni je pa vložil na Common Pleas sodniji tožbo za \$50,000, in sicer proti svoji tisti, katero dolži, da mu je odstavila ljubezen njegove soproge s tem, da jo je neprestano hujskala.

Državi Ohio preti pomanjkanje denarja. Znižane plače javnih uradnikov

Columbus, Ohio, 20. februarja.

Vsem državnim nameščenim v državi Ohio preti znižanje njih plač, od 10 do 25 procentov. Obenem državi tudi ne bo mogoče nadaljevati z javnimi deli in zgradbami, kajti pomanjkanje denarja v državni blagajni je silovito. Celo šolskim zavodom preti suša v blagajni. Novih šol se ne bo moglo graditi, in prerokuje se celo, da se bodo morali učitelji in učiteljice zadovoljiti z manjšimi plačami. Ali z drugimi besedami: sedem suhih let se bliža državi Ohio, in to zlasti v času, ko niti industrije niti trgovine ne morejo zmagati višjih davkov, ker nihče ne dobi dovolj dohodkov, da bi plačeval višje davke. Kot vsak pomanjkanju denarja, ker ni služba radi brezposelnosti, tako mora tudi vsak državljan vedeti, da država ne more poslovati redno, ako ni dovolj davkov. Davkov pa mnogi ne plačujejo, ker nimajo nikjer vzeti. Demokratiški governor White je pripravljen, da odbije 20 milijonov dolarjev od državnega proračuna, da tako nekako izenači dohodek in stroške. Da, kriza je danes pač povsod, samo pri Hooverju ne!

Italijan ubit

Laški konzul v Clevelandu, grof Gradenigo, je začel preiskovati slučaj Italijana Sanmartino, katerega so dobili mrtvega v neki kabini parnika Pennsylvania, ki plove med New Yorkom in Panamo. Sanmartino je pristojen v Cleveland. Baje so ga ubili igralci pri igri, ker je preveč dobil.

160,000 Nemcev v paradi proti monarhistom za republiko

Berlin, 22. februarja.

V raznih mestih nemške republike je danes paradiralo 160,000 Nemcev, vsi v ojaški obleki, popolnoma pripravljeni vsak čas za obrambo nemške republike. Vsi, ki so se udeležili parade so bili vojniki iz fronte, in pripadajo takozvani Reichswehr organizaciji, katero so ustanovili pred sedmimi leti v obrambo nemške republike. Paradniki so nosili tornistre, toda nobenega orožja. Bili so večinoma samo izbrani mladi moške, ki so hoteli pokazati, na kakšne ljudi se nemška republikanska vlada zanese, ako bi monarhisti nameravali porušiti sedanjo vlado in zopet uprati sedanjemu monarhiju. Največja parada se je seveda vršila v Berlinu, kjer se je parade udeležilo 18,000 oseb. V več mestih so komunisti ponovno skušali razbiti paradno, toda so bili vselej odbiti in pregnani od policije. Do večjih nemirov je prišlo le v Brunswicku, kjer so se spopadli fašisti in komunisti. Več oseb je bilo težko ranjenih.

Sinko umrl

Staršem Anton in Anna Tekavec, 15819 Huntmere Ave., je umrl v soboto popoldne triletni sinček Milanček. Poleg staršev zapuščala ranjki še enega brata. Pogreb Milančka se vrši v torek zjutraj iz hiše žalosti. Medtem ko je oče Mr. Anton Tekavec komaj malo okrevale od težke boleznini pa je prišla grenka smrt iztrgala prijaznega malčka družini iz naročja. Ranjki je bil član mladinskega oddelka društva sv. Jožefa. Prizadetim staršem naše iskreno sožalje!

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota priredi svoj prvi izlet v domovino

Kot je bilo že oznanjeno v časopisju, priredi letos vodstvo Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote, te najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki, velik izlet svojih članov v staro domovino, v prelepo Slovenijo. Vsi, ki se bodo udeležili tega izleta, odplujejo s parnikom Berengaria, ki je največji parnik, kar jih premore Cunard družba, in ta družba ima nad 2000 dobrih parnikov. Berengaria parnik je najboljši izmed flotile Cunard parnikov. Iz New Yorka odplovejo izletniki 21. junija. Kot se nam poroča, bodo imeli izletniki priliko se po izkrcanju v Havre ustaviti v mestu Lisieux, kjer počiva truplo "male cvetke sv. Terezije." Poleg tega si bodo ogledali lahko mesto Pariz, kjer bo vsem izletnikom jugoslovanska vlada preskrbela, da se bodo počutili kot doma. Izletniki bodo potem nadaljevali pot proti Ljubljani, kjer se bo počastilo grob slovenskega pionirja v Ameriki in ustanovitelja K. S. K. Jednote, pokojnega Rev. F. S. Sušteršiča. Domovinske oblasti v Jugoslaviji so pripravljene na ta prihod članov K. S. K. Jednote in jim bodo šle v vseh ozirih na roke. Kot razvidimo iz časopisja v domovini, vlada za ta izlet pri naših rojakih v Sloveniji izredno veliko zanimanje. Pričakuje se, da se bo približno 400 do 500 Slovencev udeležilo tega izleta, in parobrodna družba Cunard Line jamči, da bo postregla našim ljudem v vsakem oziru do popolnosti. V Clevelandu se nahaja približno 4000 članov Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote, in prav gotovo se bo več slovenskih Clevelandčanov udeležilo tega izleta. Za nadaljna pojasnila se lahko obrnete na Mr. Joseph Zalarja, glavnega tajnika K. S. K. Jednote, ki vam bo z veseljem dal podrobnejša pojasnila.

Pogreb rojaka Aliča

Kot smo že poročali v soboto je preminul rojak Martin Alič, ki je bil le nekaj dni bolan. Preminul je v Glenview bolnici. Ranjki je bil star 41 let, doma iz Notranje Gorice pri Ljubljani. V Ameriki je bival 18 let. Bil je član društva Prešern št. 17 S. D. Z. ter društva Katoliških Borstnarjev št. 1640 v Collinwoodu. Tu zapuščala žalujočo soprogo Antonijo, rojeno Petelin, sina, hčer, brata in več sorodnikov, v starem kraju pa mater, očima in dva brata. Pogreb ranjkega se vrši v torek zjutraj iz hiše žalosti na 844 E. 154th St. ob 8:30 zjutraj pod vodstvom A. F. Svetek. Vsem preostalim sorodnikom izrekamo naše prav iskreno sožalje!

Za škratinko

Družini Nick in Mary Vrbetič je umrla hčerka Mary, stara leto in pol. Umrla je za škratinko. Družina stanuje na 959 E. 67th St. Ker je bolezen nalezljiva, se bo pogreb vršil iz pogrebnega zavoda A. Grdina & Sinovi v ponedeljek popoldne.

Vzrok umora

Kot je včeraj izjavil Fred Alber, prvi pomožni šerif, je sedaj gotovo, da je bil bivši councilman Potter umorjen radi strahu gotovih oseb, da ne bi Potter izpovedal na sodniji, kdo je sleparil z mestnimi zemljišči. Stvar obeta biti še skrajno zanimiva. Policija dosti ve, toda malo pride v javnost.

V sredo večer bo velik večer za boy scoute in njih starše v naselbini

Že dalje časa obstoji med slovenskimi fanti v naselbini boy scout gibanje, katerega je poklical k življenju delovni dr. James W. Mally, naš slovenski zobozdravnik. In v sredo večer obišče naše slovenske boy scoute, ki so zbrani v organizaciji "Silver Fox Tribe," eksekutivni direktor vseh boy scoutov v Ameriki, Mr. George E. Green. Nastopil bo kot glavni govornik na sestanku boy scoutov in njih staršev v sredo, 25. februarja, v Slovenskem



Dr. James W. Mally

Narodnem Domu. Za ta večer se zanima tudi slovensko trgovsko društvo, St. Clair Merchants Improvement Association. Mr. Green je eden najboljših eksekutivnih direktorjev v Ameriki, kar jih je kdaj imela boy scout organizacija. Poleg Mr. Greena bo govoril v S. N. Domu tudi dr. James W. Mally, ki je član boy scout odbora in trgovske zbornice ter blaginjske podružnice Silver Fox scout podružnice. Govoril bo v slovenskem jeziku o splošnem pomenu boy scout gibanja. Ker se ne računa nobene vstopnine, in ker je vsa stvar zelo zanimiva, so Slovenci prijazno vabljeni, da se v obilnem številu udeležijo. Dobili boste dober pojem kaj pomeni boy scout gibanje med ameriško mladino.

Lepo število novih ameriških naših državljanov

Pretekli petek se je vršilo na zvezni sodniji zaslišanje za ameriško državljanstvo, in ob tej priliki je zopet večje število naših rojakov dobilo ameriško državljanstvo pravico. Sledeči so postali ameriški državljani: Anton Rus, John Gerlica, Angela Tanko, Joseph Bartoli, John Gerbec, Joseph Bauer, Jos. Kováč, Louis Rebolj, Anton Jereb, Peter Biličič, Ludvik Farčnik, Mihael Romich, Joseph Vencel, Frank Mihelich, George Cvitkovich, Jacob Strunk, Jos. Sedel, skupaj 17 novih ameriških državljanov. Zadnje izkazilo prinaša 17 novih državljanov, današnje 17, skupaj 34 novih ameriških državljanov v letošnjem letu.

Zaprite banke

Danes so vse banke v mestu, kot tudi vsi javni zavodi zaprti, ker se praznuje rojstni dan prvega predsednika ameriške republike, George Washingtona.

* V Denver, Colo., je umrl J. Harrington, star 119 let. Pil je vse svoje življenje.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
1117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 9628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 45, Mon., Feb. 23rd, 1931.

Počasi se odpirajo oči

Prohibicijska postava v Zedinjenih državah je bila narajena za one človeške slabice, ki ne znajo postavljati mej svoji žeji in pravi potrebi po opojni pijači. In ravno ista postava je povzročila, da se je ameriški narod razdelil v tri posamezne skupine: v suhače, v mokeri in v — hinavce.

Senatna in poslanska zbornica ameriškega kongresa sta porabili že tisoče in tisoče ur potem, ko je bila prohibicija upeljana, za debato o prohibiciji. Lahko se reče, da je prohibicija veljala ameriški narod samo za čas, ki ga je porabil kongres za debatiranje o prohibiciji, najmanj \$300.000.000. In nikakor ne zgleda, kot da bo še kmalu konec temu.

Kje so pa zvezne, državne, mestne in razne vaške sodnije, pred katerimi se neprestano razpravlja o sodnih slučajih v zvezi s prohibicijo. Najsibodo pijanci, kršitelji prohibicije, podkupljeni uradniki in agenti, nad 700.000 slučajev imajo ameriške sodnije vsako leto samo radi prohibicije. In če preračunamo, da velja vsak sodni slučaj najmanj \$150.00, državo, vlado ali mesto, kadar se razpravlja o prohibiciji, tedaj imamo že tu letno približno \$14.000.000 stroškov, ali v enajstih letih prohibicije nad \$150.000.000.

Mesta, države in vasi so bili prisiljeni povečati število svojih policistov, približno vsega skupaj za okoli 35.000. Približno je plačan ameriški policist \$2.000 na leto, nekeje več, nekeje manj. Tudi to velja ameriške davkoplačevalce približno \$70.000.000 na leto za izvanredne stroške. Vse to bi bilo nepotrebno, ako ne bi imeli prohibicije.

In policisti, konstablerji, pomožni šerifi ter drugi varuhi postave, namesto, da bi pazili na zločinski zalogaj, na roparje, morilce in druge zločince, morajo stikati in brskati po privatnih domovih miroljubnih in poštenih državljanov, da najdejo tu ali tam kapljo dobre ali slabe pijače, ki je v nasprotju s ponosom strica Sama.

Prvi predsednik Zedinjenih držav, George Washington, katerega 200 letnico rojstva bomo praznovali prihodnji ponedeljek, je sam rad pil — sam je zahajal v gostilne, in sam ga je rad doma cuknil kozarec ali dva. In pri tem so ga nazvali "očeta domovine," in govorili so o njem, da je "prvi v vojni." To je bil George Washington, prvi ameriški predsednik.

Današnji ameriški suhači pa so upeljali moralo drugačje vrste. V Zedinjenih državah biva približno 120.000.000 ljudi. Od teh jih mogoče pet milijonov ne pije, a vsi ostali pijejo na ta ali oni način opojno pijačo. Nekateri bolj, drugi manj očitno. Pijejo pa, in kar je največja sramota Amerike je to, da najbolj pijejo oni, ki delajo postave za prohibicijo. Saj je znano, da se v kapitolu v Washingtonu, kjer se delajo postave, nahajajo dnevno agenti, ki prodajajo senatorjem in kongresmanom opojno pijačo. Saj so se celo že streljali v bližini kapitola radi pijače.

Saj vam ni treba, da bi časopisje to samo prinašalo na dan, eden ali drugi izmed vas vidi lahko danzadnevno, da zastopniki postave, pa bodisi sodniki, policisti, državni pravdniki, senatorji, kongresmani, in mogoče celo sam predsednik, od prvega do zadnjega, vsak poskusi tu ali tam opojno pijačo.

Kar je pa najbolj žalostna posledica ameriške prohibicije je ta, da je nastalo takoj po uvedbi prohibicije silno pijančevanje med ameriško mladino. In ne samo fantje, pač pa tudi dekleta, stara 15 ali več let pijejo, zlasti pri plesih zabavah ali pri domačih piteditvah. Tega se prej nikdar pripetilo ni. Prohibicija je torej povzročila pijančevanje med mladino, ustvarila je nešteto slučajev nemoralnosti, ustvarila je gangeže in raketirje in haj-žekerje, ali kakor se imenuje ta izrod blažene prohibicije. Umori, graft, korupcija, vse to gre na račun prohibicije.

D O P I S I

Cleveland (Newburg), O. — Kot nov naročnik Ameriške Domovine upam, da mi urednik ne bo vrget ta dopis v koš. V nedeljo sem slišal po radio imena novih naročnikov tega lista, med njimi ime moje sestre Karoline Fink, ki živi v Vancouver, Kanada. Čestitam ji, da se je naročila na Ameriško Domovino, ker bo dobila iz lista dosti novic in drugih zanimivosti. Vem, da bo zadovoljna z listom.

Z veseljem poslušam slovenski radio program. Hvala slovenskim trgovcem za njih trud. Želel bi, da bi tudi pevec iz Newburga nastopil in sicer pevsko društvo Zvon, ki ima fino izvečbane moči. To bi bilo v ponos nam Newburčanom. Tudi v Newburgu je bilo precej radio tikevov prodanih. Če jaz dobim brezplačno vožnjo v domovino, po-

delo, kakor so se ji vsi Podturnčani. Ker njena sestra dobiva Ameriško Domovino doma, vem, da bodo vsi Podturnčani to brali. Čestitam Podturnčanom na njih lepem napredku. Pozdravljam vse skupaj, tukaj in v stari domovini,

Louis Fink.

Lorain, O. — Cenjenemu društvu Ameriški Slovenci št. 21 SDZ se naznanja, da se udeležite polnoštevilno društvene seje v nedeljo 1. marca ob 9.30 dopoldne. Naše seje se udeležijo gl. predsednik sobrat John Gornik. Morda pride še kak drugi glavni odbornik ali odbornica. Ker bo to zelo važna seja, je članstvo prošeno, da je polnoštevilno navzoče. Konvencija se bliža in vsakega člana je dolžnost, da nekoliko razmotriva o pravilih. Tri leta so dolga in med tem časom se lahko pronajde veliko koristnega za vse člane in Zvezo samo. Pravila niso nikoli brez male izjeme popravkov, dodatkov ali novih stavkov, saj kolikor jaz razumem. Mogoče ste imeli med tem časom kake prilike, ki po vašem mnenju vam, članstvu ali celo Zvezi škodujejo. Vse take stvari prinesite na društveno sejo. Stvar bomo radi vzeli v pretres. Dobili boste čisto zrnje za prihodnjo konvencijo. Najbolj važna zadeva pa je glasilo. O tem bo glavni predsednik pojasnil na prihodnji seji 1. marca.

VILHAR IN NJEGOV SPOMENIK

(Piše Matija Pogorelec.)

Koncem leta 1930 sem priobčil seznam prispevkov za postavitev Vilharjevega spomenika v Planini, Jugoslavija. Dasi grofovskega stanu, je Vilhar čutil s preprostim narodom in ga učil. Povedal mu je, da je enako dober kot njegovi zatiralcem in bil radi tega od stare Avstrije preganjan in v ječo pahnjeno. Sedaj počiva v grobu, na tužnem Krasu, kjer so po zadnji vojni tujei odstranili njegov spomenik, na katerem so bile zapisane za čutelega Slovenca neizbrisljive besede: "...čujte gore in bregovi, da sinovi slave smo."

Sedaj, ob 25 letnici njegove smrti, bo Vilharju postavljen drug spomenik v Planini — na jugoslovanski zemlji v bližini meje. Po zadnjem izkazu sem prejel darove še od sledečih rojakov: Joe Land in Mike Baic po \$1 ter Fr. Arko 50c, vsi v Chisholmu, Minn. Ker je v Ljubljani umrla soproga nadučitelj Jos. Benedek, ki je podučeval v Planini 37 let, so njegovi bivši učenci v Minn. zbrali \$10 in nemešto venca pokojnici jih darovali za Vilharjev spomenik. Ti so: N. N. \$5; po \$1 Joe Kolar, John Nemigar, Anton Kušan, Jernej Magajna in J. Osbolt. Rojak L. Sitingar je nabral v Somersetu, Colo., \$9. Darovali so: Po \$1 Luka Sitingar, John Dekleva, Tom Zakelj, Tom Majnik in H. Mravlja; po 50c pa John Delost, M. Karmelj, Anton Kocjančič, Anton Justin, Anton Plut in Frank Erčul.

Skupaj je bilo nabranega med ameriški rojaki \$811.45, katere vsota je bila poslana v Mestno hranilnico v Ljubljano. Z delom, ki ga vodi ondodni odbor za Vilharjev spomenik, se je že pričelo. Glavni pokrovitelj je 84 letni nadučitelj v pokloju v Ljubljani, Jos. Benedek. V odboru je tudi Jos. Blažon iz Planine pri Raketu in več drugih rodoljubov. Kdaj bo spomenik odkrit, bo pravočasno poročano, da se bodo izletniki iz Amerike lahko udeležili slavnosti, ki slučajno obiščejo Evropo leta 1931.

Sedaj pa nekoliko o Vilharju. Ni je slovenske hiše, da bi ne čula kaj o Vilharju. Njegove bajke in pesmi so v šolskih knjigah. Večinoma jih je uglasbil sam, po njegovi smrti pa njegov, sedaj že pokojni sin. Njegove skladbe slišimo povsod: v domovini in v Ameriki. Prepričani jih sedaj med nami tudi šubelj in Banovec.

Pregledal sem koledar Vilhar-

Zatorej še enkrat apeliram na vse člane našega društva, da ste navzoči. S pozdravom, vaš John Kozjan, tajnik.

Kako kegljamo v Lorainu:

Americans SDZ No. 21	
J. Tomazic	167 163 183— 513
J. Skapin	189 158 136— 483
J. Tomsic	163 140 158— 461
J. Tomsic	129 198 143— 470
A. Jakopin	165 163 170— 498

Totals813 822 790—2425

Crusaders S. N. P. J.	
A. Wencko	125 141 130— 396
J. Bresak	134 156 135— 425
F. Rupnik	135 127 114— 376
A. Bresak	133 124 112— 369
F. Udovic	110 102 133— 345

Totals637 650 624—1911

Americans SDZ No. 21	
J. Tomazic	209 186 161— 556
F. Kern	156 147 172— 475
F. Tomic	213 142— 355
J. Tomsic	132— 182
J. Tomsic	157 197 135— 489
A. Jacopine	175 166 148— 489

Totals829 909 758—2496

Alloys J. S. K. J.	
J. Tomazic	113 130 127— 370
V. Udovich	139 129 133— 401
Blind	130 130 130— 390
J. Cerne	125 110 104— 339
J. Baraga	145 170 176— 491

Totals652 669 670—1991

jeve založbe iz leta 1851, ki je dragocena knjiga. Poslana mi je bila posredno iz Vilharjeve zbirke iz Zagreba. Ima 71 strani in poleg komentarja o raznih svetovnih dogodkih je tudi mesečni koledar, katerega posebnost je to, da krasi vsaki mesec poem. Poleg teh 12 je dalje še 14 pesmi s podpisom Miroslav. Iz vseh veje narodni duh. Naj podam nekoliko pregleda:

Med omenjenimi pesmami je tudi "Prezgodnja smrt," kjer opisuje bol svojega narodnega srca in končuje:

"Jaz, mladenič, sem pri potoku stal in slišal rožico in iz tužnega očesa brisal grenko solzico"

Proti koncu druge pesmi pod imenom "Slovenca up" ima kitico:

"Dokler Triglav rude skriva, vsak Slovenec junaško reče: Kdor za druge kri preliwa, zase zna sukati meč!"

Dalje je pesem "Solza Slovenca," v kateri je kitica:

"Vstavi se na krajne meje, gleda ljub domači kraj in oko je solze lilo najnesrečnemu sedaj!"

V pesmi "Slava in Sokol" pravi med drugim:

"Oh sokol predragi! posodi mi moč, če ne bo objela ko slava me noč!"

Sledi pesem "Bajka o pajku" in neke nagrobne pesmi, med katerimi je tudi "Pokopač," katere zadnja kitica se glasi:

"Bratje dragi mi vsi! Saj pravico dal Vam bom, saj enakopravnosti le pod zemljo je ljubi dom. . ."

V "Bajki o jančku" pravi:

"Slovenec! Slavjan bodi, al' pa pojdi rakom žvižgat!"

Pesem "Kokla in pišče" se končuje:

"Če hočeš dolgo živeti, slušaj starše."

"Čebelico in čmrlj" zaključuje z rekomo:

"Kdor ne pečenke za danes

preskrbi, jutri se s praznim trebuhom vrti."

V "Bajki o volku in oslu"

pravi: "Osel je izvel volka iz prepada, kateri ga je v zahvalo raztrgal in požrl."

Pod to bajko pa je zapisano: Glej, komu pomagaš. Sledi "Bajka o levu" in zadnja pesem je "Slavec in papiga," kjer Vilhar pravi, da nekateri poslušajo jezično papigo kot domačo govornico in jo primerja slavčkovemu petju, v katerega se je papiga "neizmerno zaljubila, da je svojčine izgubila."

Vilharjev koledar ima poleg tega še druge zanimivosti, naprimer prerokbe k vremenu, o pričetku Carigrada, o iznajdbi zvonov pred 1451 leti in tiskarskega stroja pred 411 leti, o pričetku francoske revolucije pred 62 leti. Piše, da je bil Franc Jožef rojen pred 21 leti in da je pred dvajsetimi leti razsajala v Avstriji kuga ter o begu papeža Pija IX., iz Rima v Gaet l. 1848.

Na kratko sem tukaj opisal prvo izdajo Vilharjevih pesmi. Druge pesmi je posamezno izdal v Avstriji kuga ter o begu papeža Pija IX., iz Rima v Gaet l. 1848.

Lewis W. Hunt:

KAKO PRIDE RAKETIR DO BOGASTVA

Med drugimi slabimi posledicami, ima ameriška prohibicija na vesti tudi nove vrste stan — raketirja. V naslednjem boste lahko videli, kako pride raketir do bogastva.

Za "zgled" bomo vzeli najboljšega raketirja v Ameriki — Al Caponija. Capone je danes manager obširnega raketirskega podjetja, ki donša tedensko nad šest milijonov dolarjev v gotovini. Capone je bil najprej nastavljen v nekem spikiziju kot paznik, in je imel nalogo, da je pazil, da bi policija ne iznenadila prostora. Dalje je bila njegova naloga, da je iskal "odjemalce" za pijačo, po cestah, hotelih in klubih. Ker je bil jako zanesljiv, se je kmalu dvignil do službe managerja in tudi kot tak se je izkazal jako spretnega. V butegarstvu je kakih deset let in si je v tem času napravil milijone.

Nadeli so mu ime "scarface," toda tako ga imenujejo samo časnikarski poročevalci; v njegovi bližini mu tega nihče ne upa reči.

Capone je prišel v Chicago v času, ko je bil car raketirjev tam "Big Jim" Colosimo. Desna roka Colosima je bil Johnny Torrio in ta je svetoval svojemu predstojniku, naj vzame Caponija za svojega telesnega stražnika. Tako je dobil Capone velik upliv in ko je bil leta 1920 Colosimo skrivnostno umorjen, je bil Capone pripoznan že kot nekak vodja raketirjev. Govorilo se je, da sta izvršila omenjeni umor Capone in Torrio, da se polastita vrhovnega vodstva gangežev.

To sta tudi storila in sta z veliko spretnostjo organizirala veliko družbo pristašev, storila sta potrebno, da se je zamašilo policijski usta in vzela ves monopol na pijačo v svoji roke. Prohibicija je bila takrat še mlada in Torrio je bil tisti, ki je uvidel, da se bo delalo največ dobička s pivom. Torrio je razdelil mesto Chicago v več okrajev, v vsakem okraju je postavil svojega managerja, ki so bili odgovorni glavnemu stanu, načelnik vseh teh managerjev pa je bil Capone, ki je bil direktno pod oblastjo Torria.

Ta čedna družba je delala s prepovedano pijačo tak dobiček, da so nekateri teh managerjev odpovedali pokoroščino Caponiju in Torriu in so začeli delati kupčijo na svojo roko. Seve, to se pa obema "bossoma" ni dopadlo in nastala je pravcata vojna, ki je trajala celih sedem let in v ka-

Če vrjamate, al' pa ne.

Ker me je prijatelj iz Collingwooda opomnil, naj v tem postnem času ne "pokam" take, da bi se človek kar naprej režal, ampak naj se bolj modro držim, sem ga takoj prijel za besedo in

ka," izdana leta 1852 in posvečena ljubljanskim društvom; bila je tiskana v "kamnotiskalnici" J. Blasnika v Ljubljani. Da se k zaključku zopet vrnem k spomeniku, oziroma k darovalcem. Poleg tukaj nabrane vsote \$811.45, ki je bila odposlana v Ljubljano, so nabrali doma toliko, da so kupili zemljišče za spomenik (nekaj tisoč dinarjev imajo še v hranilnici). Nekateri v domovini in tudi tukaj so obljubili, da bodo darovali, ko se prične z delom. Sedaj je to že v teku.

Vsem darovalcem rodoljubna hvala. Kdor hoče še prispevati, naj pošlje prispevek bodisi direktno na poverjenika Jos. Benedeka, 6—1, Frančiškanska ulica Ljubljana, ali na Jos. Blažona, Planina pri Rakeku, ali pa na moj naslov, 7 West Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

Torej če jo je spil vsak dan po tri pajnte, zneso te v enem letu natančno 1,095 pajntov. V 25 letih to zneso 27,275 pajntov. Če obrnemo to v kvorte, zneso to 13,687 kvortov in 1 pajnt, ali 3,421 galonov in 3 kvorte. Če bi pa vso visko zlili v sode, kot našega ohačana, bi morali imeti za to 68 sodov po 50 galonov, pa bi še čez teklo.

Če človek prediha 68 sodov viske, ga bo že malo čutil, vsaj jaz bi ga. Pa računajmo še naprej. Iz vsakega pajnta viske se dobi navadno 10 kozarčkov, če se ne rabi vinskih kozarcev. In če je nesel vsak kozarček posebej v usta, je nagnil glavno nazaj in se oddahnil ravno 273,750 krat, kar je že precej koristna telovadba za vrat.

Saj ne vem, koliko ga je ta brivec nesel, ampak če bi sodil po sebi, bi jaz imel pet kozarčkov ravno dovolj, da ne bi našel luknje v vratih za ključ, kar pomeni, da bi bil v 25 letih ravno 27,275 krat pošteno natreskan. Če iz tega potegnemo še drugo naravno posledico, dobimo, da sta se z ženo tolikokrat skregala, kar je lepo in krčansko.

In nazadnje je vse to oraj in se lepo bere, ampak vedel bi pa le rad, kje je ta človek zadnjih enajst let prohibicije visko dobival.

Matija je šla k maši in je pustila doma sina Janeza, ki je bil čisto malo prikajen in mu naročila, naj pazi na hišo, če bi se pa kaj važnega zgodilo, naj jo pride pa v cerkev klicat. Da bo je rekel Janez. Na ognjišču je bil pristavljen močnik za kosilo in kmalu po odhodu hišne gospodinje, začne vreti, in ker ni bilo pomoči od nikoder, tudi kipe. Janez si ni videl pomagati, pa jo ubere v cerkev, se vstopi na cerkveni prag in zavpije na ves glas: "Mati, močnik kipi!" Seve, takrat pa vsa cerkev v smeh. Mati poduči sinkofa, da je sicer prav, da ji je prišel to povedat, ampak bi bil moral najprej v cerkvi malo pomoliti, potem pa ji šepniti na uho, da močnik vre. Janez se priđuši, da bo drugič napravil tako.

Zopet gre mati k maši in pušti za varha Janeza. Nesreča pa hoče, da se bajta vname in je kmalu vsa v plamenu. Janez pa naravnost v cerkev po mater. Ko stopi v cerkev, lepo poklekne, se prekriža in se začne ponižno trkati na prsa. Ko je mislil, da se je že dovolj namolil, stopi k materi in ji šepne na uho: "Mati, hiša gori!"

"Kdo je izumil radio?" "Jaz že ne!" "Well, izumil ga je Adam!" "Nikar se ne norčuj!" "Saj se ne! Iz Adamovega rebra je vendar naredil Bog prvi govoreči stroj."

za ta sveti postni čas povem eno pametno, ki ni za smeh, ampak ima bolj žalostno stran. Če se bodo pri tem komu sline cedile, in si ne bo mogel pomagati, naj si misli, da je to za njegovo pokoro.

V Denverju, Colo., je bil pred par dnevi aretirani neki brivec, pri katerem so našli 40 pajntov viske. Saj to ni nič čudnega nazadnje, saj so tudi brivci ljudje in ne vem, zakaj bi ga ravno brivci ne smeli piti.

Sodnik je pogledal skozi prste in je obsodil brivca samo na 30 dni zapora. Mene strašno sode tare, kaj so naredili z visko, ampak cenzura je poročilo o viski zaplenila, policija pa najbrže visko. (Škoda jo je, pa kako!).

Ko so vprašali brivca, zakaj je imel pri sebi kar štirideset pajntov viske, je rekel, da je neobhodno potrebuje, ker pije visko že zadnjih 25 let in sicer jo izpije vsak dan natančno po tri pajnte.

Vidite, tale stvar pa ni kar tako, da bi se vnamar pustila in morda ne bi škodilo, če bi mi tole malo "prefigrali," koliko viske je ta človek prediha v teh 25 letih. Če berete do konca, boste videli, da jo je od hudiča dosti popil.

Torej če jo je spil vsak dan po tri pajnte, zneso te v enem letu natančno 1,095 pajntov. V 25 letih to zneso 27,275 pajntov. Če obrnemo to v kvorte, zneso to 13,687 kvortov in 1 pajnt, ali 3,421 galonov in 3 kvorte. Če bi pa vso visko zlili v sode, kot našega ohačana, bi morali imeti za to 68 sodov po 50 galonov, pa bi še čez teklo.

Če človek prediha 68 sodov viske, ga bo že malo čutil, vsaj jaz bi ga. Pa računajmo še naprej. Iz vsakega pajnta viske se dobi navadno 10 kozarčkov, če se ne rabi vinskih kozarcev. In če je nesel vsak kozarček posebej v usta, je nagnil glavno nazaj in se oddahnil ravno 273,750 krat, kar je že precej koristna telovadba za vrat.

Saj ne vem, koliko ga je ta brivec nesel, ampak če bi sodil po sebi, bi jaz imel pet kozarčkov ravno dovolj, da ne bi našel luknje v vratih za ključ, kar pomeni, da bi bil v 25 letih ravno 27,275 krat pošteno natreskan. Če iz tega potegnemo še drugo naravno posledico, dobimo, da sta se z ženo tolikokrat skregala, kar je lepo in krčansko.

In nazadnje je vse to oraj in se lepo bere, ampak vedel bi pa le rad, kje je ta človek zadnjih enajst let prohibicije visko dobival.

Matija je šla k maši in je pustila doma sina Janeza, ki je bil čisto malo prikajen in mu naročila, naj pazi na hišo, če bi se pa kaj važnega zgodilo, naj jo pride pa v cerkev klicat. Da bo je rekel Janez. Na ognjišču je bil pristavljen močnik za kosilo in kmalu po odhodu hišne gospodinje, začne vreti, in ker ni bilo pomoči od nikoder, tudi kipe. Janez si ni videl pomagati, pa jo ubere v cerkev, se vstopi na cerkveni prag in zavpije na ves glas: "Mati, močnik kipi!" Seve, takrat pa vsa cerkev v smeh. Mati poduči sinkofa, da je sicer prav, da ji je prišel to povedat, ampak bi bil moral najprej v cerkvi malo pomoliti, potem pa ji šepniti na uho, da močnik vre. Janez se priđuši, da bo drugič napravil tako.

Zopet gre mati k maši in pušti za varha Janeza. Nesreča pa hoče, da se bajta vname in je kmalu vsa v plamenu. Janez pa naravnost v cerkev po mater. Ko stopi v cerkev, lepo poklekne, se prekriža in se začne ponižno trkati na prsa. Ko je mislil, da se je že dovolj namolil, stopi k materi in ji šepne na uho: "Mati, hiša gori!"

"Kdo je izumil radio?" "Jaz že ne!" "Well, izumil ga je Adam!" "Nikar se ne norčuj!" "Saj se ne! Iz Adamovega rebra je vendar naredil Bog prvi govoreči stroj."

Piratje na reki Mississippi

SPISAL FRIEDRICH GERSTAECKER

Za "Ameriško Domovino" prevel A. Šabec

(Nadaljevanje)

— In to je bilo v sredo večer? — Da, pozno zvečer.

— Neki mlad drvar, Bredshaw po imenu, pri katerem sem se spotoma ustavil, mi je povedal, da je plul omenjenega večera mimo neki čoln, na katerem je bilo več mož posadke, in da je ta čoln poklical. — je rekel Tom.

— Bredshaw? Saj ta živi takoj tu doli, niti sedem milj od tu, na tej strani reke.

— Pravilno. On mi je že večeraj povedal, plujejo tam mimo mnogokrat ponoči čolni, in sicer s tokom in proti toku. On meni, da mora biti kje v Heleni ali v Montgomerys Pointu kak brlog, kjer igrajo hazardne igre, kamor hodijo ljudje ponoči, da ne bi bili opaženi.

— Hm, čudno, skrajno čudno, — je rekel Smart. — Saj čolnarji niso tiste vrste ljudje, ki bi se posebno bali postav, za katere se skoraj prav tako malo brigajo, kakor za lanski sneg.

— Smart, — je takrat nenadoma vzkliknil Irec, — dal sem vam besedo, da bom izvolal ta čoln, in to besedo bom držal. Odveslal bom dol po reki ter se ustavil pri Broadshawu, katerega bom prosil, naj mi pove, kolikor je njemu znanega, nato pa bom preiskal otoke, in sicer drugega za drugim. Ako najdem sumljive sledove, bom prišel po pomoč. Pri svetem Patriku, rad bi vedel, ali sem res tako na glavo padel, da vidim ob belem dnevu prikazni tam, kjer jih ni!

— Kdaj odveslate? — ga je vprašal Tom.

— Takoj, niti trenutka nočem odlašati. — Ali greste z menoj? — Tudi jaz nameravam, — odpluti navzdol, toda ne še zdaj, kajti uboge deklice ne morem pustiti same v takem stanju.

— Prav, — je rekel Patrik, — grem pa sam; za en del mi je še ljubše, ker pri svojem poizvedovanju ne bom moten. Toda nekaj živil bom moral vseeno vzeti seboj.

— Kar pojdite k moji ženi, in ona vam bo pripravila vse potrebno, — je rekel Smart.

Smart in Patrik sta odšla proti krčmi, Tom pa je ostal še nekaj časa ob bregu. Ko se je hotel pravkar obrniti, da bi nadaljeval svojo pot, je opazil dvoje jahalk, ki sta prihajali po poti, katere je vodila iz gozda ter odhajali v smeri proti Daytonovemu stanovanju. Tom teh dam ni poznal, zato se je čez nekaj časa obrnil in zamišljen odšel proti mestu.

21. Tom najde Marijino prijateljico. — Njegov razgovor s sodnikom

Obe mladi dami, ki ju je videl Tom prihajati v Heleno, sta bili Miss Adela in Mrs. Dayton, ki sta se vračali od Livelyjevih. Na pragu njiju doma ju je sprejel mulatski fant, ki je takoj odvedel konja v hlev. Preden pa se je deček oddaljil s konjema, ga je Mrs. Dayton vprašala po svojem soprogu, nakar je deček odgovoril:

— Mr. Dayton je danes popoldne odjezdil. Irec O'Toole je tudi vprašal po njem. Toda med tem se je moral že najbrž vrniti, kajti malo prej je pripeljal neki mornar s parnika, ki je doletel pristal, sodnikovega konja in rekel, da se bo tudi gospodar kmalu vrnil.

Ženski sta odšli v hišo; Adela je odložila klobuk ter sedla h klavirju.

Mrs. Dayton je sedla v naslanjač in vprašala Adelo:

— Kaj ti je, Adela, da si tako zamišljena? — Saj nisem. . . Mislila sem le na onega mladega moža, ki je stal na kraju, kjer pristajajo čolni. Tako znan se

mi zdi. . . Opazila sem ga šele, ko sva jezdili mimo njega, ampak toliko yem, da ni iz Heleni. Vendar pa sem morala ta obraz videti že nekje.

— Jaz ga ne poznam, — je dejala Mrs. Dayton. — Sodeč po njegovih obleki, mora biti čolnar in član posadke kakšnega čolna. Ampak kje neki se Dayton spet mudi? Ah, če bi le res tako storil, kakor je nedavno rekel, da se misli izseliti iz Heleni, v Arkansasu mi kar nič več ne ugaaja. Ljudje so tako sirovi in tudi Dayton ima na vseh straneh toliko opravkov, da mu ne preostaja prav nobenega časa zame. Kakor mi je rekel, se bomo preselili v New York.

— In jaz bom šla z vama, — je rekla Adela, ki je vstala od klavirja, stopila k oknu ter pričela narahlo bobnati s prstom po šipi. — Tudi meni ne ugaaja več tukaj. Tudi jaz bi šla rada od tu. Mislim, da je Arkansas zelo nezdruživa država in čudim se, da sta mogla toliko časa vzdržati tu.

— Res je, da podnebje v Heleni ni najboljšo, — je odvrnila Mrs. Dayton in se nasmehnila, — toda nekoliko dlje v deželi pa je baje zrak —

— Glej, glej, tamle prihaja tisti tujec, — je rekla Adela. — Najbrže si hoče ogledati mesto. Res sem radovedna, kdo neki je. Tom Barnwell, kakor gotovo vidim, — je rekla Mrs. Dayton. — Ah, če bi se res motil, toda žal, vse je le prerisnično!

— Tako moram tja, moram jo videti! — je rekla Adela. — Kaj ne, ti me boš spremila? — Gotovo, Adela; celo ljubo bi mi bilo, če bi prišel tudi moj mož tja. On je prav tako sodnik kakor pravnik, in meni se zdi, da bo to ubogo bitje potrebovalo prav tako pomoči enega, kakor drugega.

— Torej pojdiva, kajti vsak nadaljni trenutek oklevanja je lahko usoden. Pojdi, Hedvika, naglo!

V hotelu niso našli nič drugega kakor Zamorca, ki jim je povedal, da je Smart gori pri bolnici, Mrs. Smartove pa da ni doma. Pripomnil je šel, da mu je bilo straheno naročeno, da ne sme nikogar pustiti gor, razen zdravnika.

— Že dobro, Scipio, že dobro, — je rekla Adela, segla v svojo ročno torbico in stisnila Zamorcu pol dolarja v roko. — Medve morava govoriti z bolno deklico, razumeš?

— Hm, seve, če morate, potem je to druga stvar, — je rekel Zamorec, se nerodno priklonil ter stopil na stran, da so mogele dame mimo njega gori po stopnicah. Za njima je šel tudi Tom.

V naslednjem trenutku sta stali obe ženski s Tomom pred vrati izbe, v kateri je ležala bolnica.

Ko so vstopili, so videli ob postelji Mrs. Smartovo, dasi jim je malo prej Zamorec rekel, da je ni doma; Marija pa je spala. Ko je Adela zagledala svojo bolno prijateljico, so jo obile solze.

— Marija, o ti moja uboga, nesrečna Marija! — je zatarnala.

Tiho, skoraj neslišno je izpregovorila te besede, vendar jih je slišala speča bolnica. Odprla je svoje velike oči in nekaj časa začudeno strmela na svojo okoličnico. Nato se je na ležišču nekoliko dvignila, si z roko pogladila lase s čela, nato pa smehljaje iztegnila proti Adeli roko.

— Marija, — je zaklicala Adela, — Marija, ti ubogi otrok. . . Kje si bila in kaj se ti je zgodilo?

— Lepo je od tebe, da si me prišla obiskat, — je rekla Marija, si popravila z obema rokama lase, ki so ji še vedno silili na čelo, ter poljubila Adelo. — In tudi Tom Barnwell je tukaj. Ubogi Tom! — S temi besedami mu je podala svojo drobno roko, katero je ta molče stisnil.

— Marija, ali mi hočeš odgovoriti na neko vprašanje? — je vprašala Adela. — Ali mi hočeš dati pojasnilo o nečem, kar se naju obeh tiče?

— I, seveda, prav rada, — se je nasmehnila Marija, — prav rada, — čemu ne?

— Prav, — je rekla Adela, ki je komaj zadrževala jok, — kdaj si zapustila Sinkville?

— Sinkville? — je ponovila Marija začudeno. — Sinkville? Tega imena nisem še nikoli slišala. V Indijani vendar ni nobenega Sinkvilla.

— Jaz mislim plantažo tam preko v Mississippi.

— Plantažo? V Mississippi? — je ponovila Marija začudeno. — Kaj se ti meša, draga prijateljica? — Kako pa naj pridem na kako plantažo v Mississippi? — Jaz države niti ne poznam in nisem bila še nikoli tam.

— Ali ni kupil Edward pri Sinkville neke plantaže? — je vprašala Adela.

Marija je bila dozdaj povsem mirna in je bržkone zadnje strahovite dogodke popolnoma pozabila. Toda Edwardovo ime, ki je bilo pravkar izgovorjeno, ji je nenadoma priklicalo vse nazaj v spomin. Marija si je pritisnila roke na čelo in je z motnim pogledom pogledala svojo prijateljico. Nato pa je nenadoma skočila s postelje, iztegnila roke proti oknu in zavpila:

— Ah, tam-le, tam-le vstaja iz vode — njegovi lasje so mokri, in njegov smeh odmeva do tu! Edward, za božjo voljo, Edward, brani svojo ženo! — In s krčevitim smehom je padla nazaj na postelj.

Ženski sta se zgrozili in celo Tomovo srce se je stisnilo groze, ko je slišal nesrečno tako govoriti. Mrs. Smart je bila prva, ki se je toliko zbrala, da je

BOJI V AFRIŠKI DŽUNGLI

W. S. Chadwick, ki je več let lovil razno divjačino po afriških džunglah, opisuje razne dogodke, ki jih je doživel pri lovu na slone.

"Pred nekaj leti," piše, "sem lovil v okraju Angola, ki je precej neobljuden, kjer je pa mnogo raznovrstne divjačine. Nekega dne opaziva z mojim spremljevalcem pri nekem studencu sled posameznega velikankega slona. Takoj prihodnje jutro se napotiva za sledom. Kako milijo od tega napajališča zagledava pod nekim grmovjem glavo slona mladiča, ki je ležal v malem jerku, ves zadela s peskom in pokrit z listjem. Na ta način skrijejo samice svoje mladiče, da so varni pred napadom divjih živali, ko gredo na pašo.

Od mladiča je vodila jasna sled samice v grmovje in ker sva vedela, da bo prišla zopet nazaj, sva splezala s spremljevalcem na drevo, da naju samica ne zavoh. Čakala sva morda kako uro, ko zagledava kakih sto jardi od mladiča, ob robu grmovja, stati dve rumeni živali, ki sta imela svoje oči uprte v mladiča. Pozorno sta živali ogledovali plen, obenem pa vohali v zraku, če ni morda matere samice bližju. Najbrže nista živali vohali v bližini samice, ker približala sta se v pesku zakopanemu mladiču in se kakih 50 čevljev od njega vlegli na tla in počeli mahati z repom. Bila sta to lev in samica, ki sta bila na lovu za živcem.

Mladič je pa med tem opazil leva in poskušal se je otresti peska in listja, ki je pokrivalo njegovo telo. Leva sta se mu zopet približala za nekaj korakov in jaz sem že nameril puško na leva, ko mladič nenadoma strahovito zatrobil. Bil je to klic strahu mladiča, ki je klical mater na pomoč. Par trenutkov zatem se pa že oglasi iz bližnje gošče

mat-samica, ki z glasnim trobentanjem naznanja, da gre svojemu ljubljencu na pomoč. V istem trenutku se že razgrne grmovje in iz njega plane razjarjena mati, ki se zapodi naravnost proti levomu. Ušesa ji mahajo na glavi kot dve veliki lopati, gobec odprt in rilec visoko dvignjen, prav kakor boginja osvete izgleda.

Naravni nagon je levoma povedal, da z razjarjeno samico ni dobro črešenj zobati in kot blisk se dvigneta in planetva v goščavo. Samica pride k mladiču, ga povoha od vseh strani, če se mu ni morda kaj žalega zgodilo, potem pa dvigne rilec v zrak in z glasnim trobentanjem v smeri, v kateri sta leva zbežala z prizorišča naznanja, da se "bodo za to stvar že še pomenili."

Leta kasneje sem pa naletel na slučaj, ki se ni tako srečno iztekla za leva. V grmovju namreč naletim na popolnoma stepane ostanke leva. Sledovi so kazali, da je imel tam slon svoj bojni ples. Ko grem dalje po sledu, pridem do ostankov slona-mladiča in videl sem, da je slonovka krvavo maščevala smrt svojega edince. Domačini so mi pripovedovali, da slonovka v takem slučaju po cele dneve zasleduje nenasiitno roparje, dokler jih ne zaloti in izvrši svoje maščevanje.

Veliko inteligenco slona kaže naslednja dogodba. Lovil sem v angleškem teritoriju, ko mi nekega dne naznanijo moji spremljevalci, da bodo domačini uprizorili velik pogon na slone. Kakor hitro bodo zasledili čredo slonov, bodo zažgali travo v velikem krogu, da bodo sloni bežali v eno smer, kjer jih bodo domačini čakali in pobili kolikor bodo mogli. Tega lava sem se hotel udeležiti tudi jaz in napovedani dan se podam na kraj,

kjer se mi je povedalo, da bodo sloni bežali pred ognjem. Splezam na veliko drevo in čakam. Kmalu zaslišim silno trobentanje in pet velikanških slonov pridruži naravnost proti mojemu drevesu. Ko pridejo sloni blizu, vidim, da nosi vodnik zasajeno v hrbtu veliko sulico, ki je štrlela naravnost kvišku. Tudi v truplih dveh drugih slonov so bile zasajene sulice.

Že namerim puško, ko vidim nekaj nenavadnega. Blizu moje drevesa se ustavi vodnik, ki je imel v hrbtu zasajeno sulico in ostali štirje ga obkrožijo. Eden izmed njih, ki je bil neravnjen, dvigni rilec, prime sulico in jo izvleče z največjo previdnostjo iz telesa svojega tovariša. Ko jo srečno izvleče, jo vrže na tla in jo pomandira na drobne kosce, kot bi človek stopil na muho. V tem je pa nek drugi slon izvlekel sulice tudi iz teles drugih dveh, ki sta jih imela zapicene v truplu.

Ko hočejo nadaljevati pot, pošljem slonu vodniku krogljo v čelo in zgrudi se na tla kot od strele zadet. Ostali se prestrašeni zapode v beg. Imel sem na muhi tudi slona, ki je vodniku izvlekel sulico, toda spoštoval sem njegovo spretnost v "zdravilstvu" tako, da ga nisem hotel ubiti. Pozneje sem videl pri ubitem slonu, da se mu je bila zarila sulica osem palcev globoko v hrbet in ni bilo posebno lahko delo izvleči jo. Sulice so bile vržene od domačinov, toda ker niso zadele pravega mesta, so jim sloni ušli.

Samo enkrat sem videl pravcati boj med dvema slonoma. Šel sem za sledom velike črede slonov in spoznal, da sem v njih bližini. Splezam na drevo in čakam, da se mi približa kak slon na strel. Kmalu zaslišim, da se bliža kraju velika čreda slonov. Blizu mojega skrivališča se ustavi velikanski slon in kakih 50 čevljev od njega vidim drugega, ki se merita s sovražnimi pogledi. Takoj uganem, da se bo tu boril boj med dvema slonoma za vodstvo. Eden izmed njiju zatrobil in takoj se oglasi drugi. Na ta klic se pa takoj strne vsa čreda, ki v velikem krogu obstopi oba protivnika. Slona se približata eden drugemu, dokler se njiju čela dotakneta. Zakleneta se s svojimi velikimi čelani v trden oprijem, nakar se prične silno prerivanje semintja. Oba sta bila silno močna in noben ni hotel odnehati. Kar se zasliši rezek pok in čukan enega slona odleti v travo. Stem je izgubil slon ravnotežje in zvrne se na tla. V tistem trenutku mu zasadi nasprotnik svoj ostrbi čekan v telo za predno nogo in prva kri se pokaže. Ranjeni slon se obrne na drugo stran in se hoče dvigniti, toda drugi mu zasadi svoje čel-

kane v trebuh in mu ga dobesedno razpara. Smrtno ranjeni slon obleži na tleh, zmagovalec ga gleda še nekaj časa in ko vidi, da ne bo več ustal, naznani svoj zmago z glasnim trobentanjem. Temu klicu se odzove vsa čreda, v višjih in nižjih notah, dva velika samea pa pristopita k težko ranjenemu tovarišu, najbrže, da bi mu pomagala, če bi bil potreben še kake pomoči.

Takrat pa namerim s puško, ustrelim in zmagovalec se zvrne na tla. Ostala čreda se pa v divjem begu razprši na vse strani.

GRDINA'S SHOPPE

Popolna zaloga oblačil
in vse oprema za
novorojene
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši
ženški klobuki.

Trgovina, zaprta vsako sredo pop.
skladišče sale leta.
6111 ST. CLAIR AVE.
Henderson 7112
(M. Thu. S.)

Michael Casserman
18700 Shawnee Ave.
PLUMBING & HEATING
Kenmore 3877

Pristni Blue Diamond, Pocahontas,
Lehigh Hard Coal, najboljši iz Ohio,
Kentucky in W. Va. Naš virginski Ash
big lump gori kakor Pocahontas in stane
manj. Razvažamo iz naše povečane
zaloge na Quincy—East 105th, Garfield
1900.

The Yates Coal Company
303 Rockefeller Bldg.
Main 7878

Frank V. Opaskar
ODVETNIK
1119 HIPPODROME BLDG.
Main 3785
Ob torkih, četrtkih in sobotah
zvečer od 6. do 8. ure na
E. 93rd St. in Union Ave.
OB SREDAH IN PETKIH
1106 E. 64th St.
Res. Tel. Yellowstone 0705-W

JOSEPH J. OGRIN
ODVETNIK
401 Engineers Bldg.
Main 4128
Zvečer:
15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694



sta Slovencem najbolj znana in priljubljena parnika. Na teh se peljejo ameriški Slovenci letos v domovino z našima izletoma

5. JUNIJA in 1. JULIJA
Izletnike bosta spremljala prav do ljubljane dva najbolj znana in izkušena voditelja Slovencev, g. IVAN VOLEK, upravitelj tretjega razreda Francoske proce in g. AUGUST KOLLANDER iz Clevelanda. Oba imata dolgoletne skušnje a slovenskimi izletniki.
Za informacije in vožne karte pišite čimprej na

14 State St., New York, N. Y. 26 Public Square, Cleveland, O.
SAKSER STATE BANK ali pa naše slovenske zastopnike
82 Courtland Street, New York, N. Y. MIDTOWN BANK (Leo Zakrlesek)
JOHN L. MIELICH CO. 630 Ninth Avenue, New York, N. Y.
6419 St. Clair Ave., Cleveland, O. MIHALJEVIC BROS. CO.
6201 St. Clair Ave., Cleveland, O.